

Предателъ.

Исторически разказъ.

При каймакамина на гр. Елена, Мурадъ-бей, се вмъкна за-пъхтянъ низкиятъ, бѣвообразенъ чорбаджи Йорданъ, — най-богата и влиятеленъ човѣкъ въ градеца. Той не успѣ да поздрави съ низъкъ поклонъ, споредъ обичая, а веднага седна, или по право се струполи върху миндера.

— Ефендимъ, — задъхвайки се започна чорбаджи Йорданъ. — Страшна работа ти казвамъ! Тукъ, подъ носа ни се е готвѣло нѣщо ужасно! И ние не сме помирисали дори...

— Говори, чорбаджи, — лениво измънка каймакаминътъ.

— Барутъ, ефендимъ, барутъ! Подъ краката ни сложили бомбата... И да се чудишъ: и моятъ синъ се замѣсилъ вжтре....

Каймакаминътъ сбърчи вежди. Чорбаджи Йорданъ се сепна и бързо започна да го увещава:

— Подлѣгали го, аго, — а той е младъ, неопитенъ и се хваналъ въ капана. Получи снощи писмо отъ Силистра, отъ оня лудъ руски капитанъ, отъ Мамарчевъ. Азъ скришомъ го прочетохъ и дойдохъ... Услуга за услуга: азъ ще ти кажа кжде и кога ще се събератъ тия разбойници, а ти ще ми обещаешъ, че моятъ синъ, Каменъ, ще бжде спасенъ.

— Да бжде! — лукаво измърмори Мурадъ-бей, — но ти ще ми разкажешъ всичко и ако не излѣзе вѣрно...

Чорбаджи Йорданъ се наведе надъ ухото му и пошепна:

— Довечера, въ Капиновския манастиръ ще се събератъ всички. И капитана ще дойде. Като мишки ще бждатъ заловени. А за Камена — ти вече обеща.

* * *

Залутанъ въ китнитѣ дебри на Балкана, Капиновскиятъ манастиръ бѣше най-удобно мѣсто за заговоръ. Точно за това революционерътъ, капитанъ отъ армията на Дибичъ Забалкански — Мамарчевъ, бѣ избралъ тихата обителъ за организиране на своя голѣмъ планъ — революция въ България.

Презъ тая топла априлска вечеръ на 1836 година въ манастира бѣха събрани всички будни младежи изъ търновския вилаетъ; всички, които бѣха понесли въ душитѣ си сладкото и опасно слово на Отца Паисия и мечтаеха да видятъ отечеството си свободно.

Почти шепнейки, капитанъ Мамарчевъ разкриваше предъ слушателитѣ си плана за възстанието.